

Olsztyn, 25 stycznia 2021 r.

WOPN.611.1.2021.KP

**Szanowny Pan
Andrzej Nowak
Dyrektor Regionalnej Dyrekcji Lasów
Państwowych w Białymstoku**

Działając na podstawie art. 53, w związku z art. 57 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na (Dz. U. z 2020 r., poz. 283 z późn. zm.), po rozpatrzeniu wniosku Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Białymstoku znak: ZS.6004.4.2021 z 14 stycznia 2021 r. (data wpływu 15 stycznia 2021 r.)

uzgadniam

zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dla projektu planu urządzenia lasu dla **Nadleśnictwa Elk** który obowiązywać będzie od 1.01.2023 r. do 31.12.2032 r., z następującymi uwagami:

1. Prognoza powinna wskazywać w jaki sposób należy postępować z zaplanowanymi pracami w sytuacji gdy gatunki wymagające ustalenia stref ochrony na podstawie § 1 pkt 1 lit. d, § 5 i § 10 pkt 3 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2016 r., poz. 2183 z późn. zm.) zmieniają miejsca rozrodu lub zasiedlają nowe miejsca. Założenie gniazda w nowym miejscu powoduje, że może ono znajdować się blisko granicy stref ochrony całorocznej lub w miejscu, gdzie nie wyznaczono stref ochrony.
2. Zdaniem tut. organu w przypadku stanowisk gatunków ptaków, dla których nie ustanowiono stref ochronnych nie należy wykonywać cięć rębnych oraz trzebieży późnych w odległości:
  - 1) 200 m od miejsc rozrodu bielika, rybołowa, bociana czarnego i puchacza;
  - 2) 100 m od miejsc rozrodu orlika krzykliwego, kani czarnej i kani rudej;
  - 3) 50 m od miejsc rozrodu włośчатки i sóweczki.
3. Jednocześnie dla stanowisk wskazanych w pkt 1 i 2 nie należy wykonywać prac związanych z wycinką drzew w odległości 500 m od miejsc rozrodu gatunków wymagających ustalenia stref ochrony w okresie ochronnym właściwym dla danego gatunku wskazanym w załączniku nr 4 do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt – do czasu wyznaczenia tych stref.
4. W związku z powyższym, tutejszy organ wnosi o wprowadzenie do programu ochrony przyrody i prognozy zapisów zapobiegających naruszeniu zakazów, o których mowa w art. 52 ust. 1 pkt 1–3, 7, 8, 12 i 13 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2020 r. poz. 55 ze zm.) w brzmieniu:
  - W przypadku stwierdzenia gniazdowania gatunków wymagających ustalenia stref ochrony, natychmiast zaprzestać prac gospodarczych i podjąć odpowiednią procedurę zgłoszenia stanowiska do RDOŚ.

Powyższe zapisy są już wprowadzane do PUL tworzonych w Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Gdańsku, np. na str. 178 prognozy oddziaływania na środowisko do PUL Nadleśnictwa Elbląg na lata 2017-2026.

5. Ewentualne prace związane z wycinką drzew w strefach ochrony okresowej (po terminie ochrony okresowej) powinny być opiniowane przez tutejszy organ zgodnie z pismem Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska znak: GDOŚ/DOPozgiz-4200/III-546/4301/10/as z 8 grudnia 2010 r.
6. Proponuje się rozkładanie w czasie wykonania rębni w strefach ochrony okresowej gatunków chronionych tak, by w danym okresie poza lęgowym była prowadzona rębnia w jednym, ewentualnie w dwóch mniejszych powierzchniowo pododdziałach leśnych. Pozwoli to na stopniowe wprowadzanie zmian w siedlisku danego gatunku. Nie należy prowadzić prac rębnych z różnych kierunków wokół gniazda.
7. Zaleca się dokonanie analizy wpływu planowanych zadań gospodarczych (rębni, i zabiegów pielęgnacyjnych) na siedliska, miejsca gniazdowania i występowanie gatunków wymagających wyznaczenia stref ochrony oraz gatunków budujących duże i łatwe do zlokalizowania gniazda.
8. Dane wrażliwe, w szczególności takie jak lokalizacja znanych gniazd dużych ptaków drapieżnych, nie powinny być upubliczniane w prognozie, która będzie przedkładana w trakcie prowadzonych konsultacji, zapewniających udział społeczeństwa w postępowaniu.
9. Zaleca się wykonanie analizy wpływu cięć rębnych na sąsiadujące ekosystemy (np. na torfowiska, rzeki). W ich bezpośrednim sąsiedztwie powinno unikać się przeprowadzania rębni zupełnych. Należałoby również rozważyć możliwość utworzenia stref ekotonowych wokół ww. ekosystemów o szerokości ok. 30 m.
10. W przypadku stwierdzenia rzadko występujących, światłolubnych gatunków chronionych roślin należy zaniechać wprowadzania podszytów. Pozyskanie użytków przedrębnych i rębnych na powierzchniach gdzie występują ww. gatunki powinno odbywać się zimą przy zalegającej pokrywie śnieżnej.
11. W odniesieniu do obszarów Natura 2000 położonych w granicach Nadleśnictwa Ełk (Ostoja Poligon Orzysz PLB280014, Jezioro Woszczelskie PLH280034 i Torfowisko Zocie PLH280037) zaleca się dokonanie analizy wpływu planowanych zadań gospodarczych (rębni, trzebieży, odnowień i zalesień) na siedliska, miejsca gniazdowania i występowanie gatunków, stanowiących przedmioty ochrony ww. obszarów wymienionych w standardowych formularzach danych. W związku z powyższym podkreślam, że do zaopiniowania PUL niezbędny jest szczegółowy opis oraz merytoryczne uzasadnienie w jaki sposób zapisy PUL wpłyną na przedmioty ochrony obszarów Natura 2000. Powyższe analizy i oceny (w formie opisowej) powinny odnosić się do poszczególnych przedmiotów ochrony obszarów Natura 2000 lub grup gatunków o podobnych wymaganiach środowiskowych.
12. Planowane działania muszą być zgodne z ustanowionymi planami zadań ochronnych obszarów Natura 2000: Ostoja Poligon Orzysz oraz Jezioro Woszczelskie oraz projektem PZO Torfowisko Zocie. W związku z powyższym należy przeanalizować wszystkie działania ochronne ujęte w PZO w odniesieniu do konkretnych przedmiotów ochronny.

Jednocześnie zaznaczam, że tut. organ w piśmie znak: WOPN.6442.1.9.2020.AWK.4 z 18 września 2020 r. skierowanym do Nadleśnictwa Ełk zaznaczył, że na podstawie oględzin terenu (w związku ze zgłoszeniem osoby fizycznej), które odbyły się 30 kwietnia

2020 r., 1 czerwca 2020 r. oraz 7 lipca 2020 r. w Leśnictwie Prostki, potwierdzono zgłaszane wysokie walory przyrodnicze całości kompleksu leśnego w Leśnictwie Prostki (od oddziału 175 do oddziału 186). Nie udało się odnaleźć gniazda bociana czarnego, jednak obserwowano dorosłego osobnika krążącego w okolicy oddziałów 183 i 180. Prawdopodobnie gatunek ten gniazduje gdzieś w obrębie przedmiotowego kompleksu leśnego. W przypadku znalezienia gniazda stanowisko to powinno zostać objęte ochroną. Podczas trzech wizyt potwierdzono występowanie oraz znaleziono stanowiska chronionych gatunków roślin, np.: zwiślik wiciowy *Anomodon viticulosus* (ochrona częściowa), zwiślik maczugowaty *Anomodon attenuatus* (ochrona częściowa), miecharka kędzierzawa *Neckera crispa* (ochrona częściowa), miecharka spłaszczona *Neckera complanata* (ochrona częściowa), gładysz paprociowaty *Homalia trichomanoides* (ochrona częściowa), podkolan zielonawy *Platanthera chlorantha* (ochrona częściowa), kruszczyk szerokolistny *Epipactis helleborine* (ochrona częściowa), listera jajowata (Gnieźnik jajowaty) *Listera ovata* (ochrona częściowa), gnieźnik leśny *Neottia nidus-avis* (ochrona częściowa), centuria pospolita *Centaureum erythraea* (ochrona częściowa). Wykazane epifityczne mchy, wyróżnione jako gatunki puszczańskie są charakterystyczne dla lasów o cechach pierwotnych. Gatunki te dla utrzymania populacji wymagają wiekowych drzew liściastych (klon zwyczajny, klon jawor, jesion wyniosły, lipa drobnolistna), na których znajdują optymalne warunki do wzrostu. Obserwowane populacje stwierdzano na klonach zwyczajnych i dębach szypułkowych. Dlatego zachowanie większej liczby starych, zdrowych drzew jest równoznaczne z zapewnieniem stałości siedlisk dla tych gatunków w czasie i przestrzeni. Oględziny terenu głównie skupiały się na oddziałach 180, 181, 182 i 183 i w tych oddziałach wykryto największą liczbę ww. gatunków objętych ochroną. Jednak należy spodziewać się że w całym przedmiotowym kompleksie leśnym występują ww. lub inne cenne gatunki roślin (dokumentacja fotograficzna oraz przykładowe lokalizacje stanowisk zawarto w protokole w załączonym do ww. pisma).

W trakcie ostatniej wizyty w terenie (7 lipca br.) w jednej z lokalizacji (oddz. 180), na których wykazano podkolana zielonawego stwierdzono, że większość osobników w tej lokalizacji została celowo zniszczona. Na powierzchni ok. 150 m² wykazano ok. 100 wyrwanych okazów storczyka (dokumentacja fotograficzna w protokole w załączeniu). W przypadku niektórych okazów wyrwane zostały tylko liście, a w przypadku innych wyrwano roślinę wraz z bulwami, co oznacza trwałe zniszczenie stanowiska. Zniszczenia okazów storczyków dokonano najprawdopodobniej w krótkim okresie czasu tuż przed wizją w terenie (wyrwane okazy były świeże). Gleba wraz z roślinnością w otoczeniu storczyków była nienaruszona. Nie znaleziono żadnych śladów aktywności zwierząt. Wszystko wskazuje na to, iż okazy te zostały celowo zniszczone przez człowieka. W związku z powyższym w kolejnych sezonach proszę o zwrócenie uwagi na stanowiska roślin objętych ochroną. Zaznaczono, że w przypadku powtórnego zniszczenia okazów należy przekazać informację do odpowiednich organów ścigania lub do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie, co umożliwi podjęcie działań zmierzających do ustalenia sprawcy.

Ponadto podczas oględzin terenu w Leśnictwie Czerwonka (oddz. 255b), w którym zgłoszono gniazdowanie sówecki stwierdzono ślady bytowania tego gatunku w obrębie dwóch drzew (dwie wykorzystywane drzewa z dziuplami). Samych ptaków nie obserwowano, co najprawdopodobniej wynikało z nieodpowiedniej pory dnia oraz liczby osób przebywających w pobliżu dziupli. Zaznaczono, że za zasadne wydaje się dalsze monitorowanie stanowiska oraz ochrona drzew z dziuplami wraz z najbliższym otoczeniem. Ewentualna strefa ochrony powinna obejmować tylko fragment oddziału 255b ze starymi sosnami, w obrębie których wykazano zajęte dziuple (na wschód od drogi grupa ponad

stuletnich sosen, położona na skarpie, otoczona z pozostałych stron młodym drzewostanem).

Biorąc powyższe pod uwagę zabiegi związane z gospodarką leśną należy zaplanować z uwzględnieniem ww. danych oraz zgodnie z brzmieniem § 1 pkt 3 Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 18 grudnia 2017 r. w sprawie wymagań dobrej praktyki w zakresie gospodarki leśnej (Dz. U. z 2017 r. poz. 2408).

Z up. REGIONALNEGO DYREKTORA
OCHRONY ŚRODOWISKA

w Olsztynie

Aleksandra Krzysztoń-Rzodkiewicz
p.o. Regionalnego Konserwatora Przyrody

Otrzymują:

1. RDLP Białystok
2. Nadleśnictwo Elk
3. A/a